

Status för projektet 19-11-17

Hur går det för byns alldeles egna utvecklingsprojekt **Fokus Hällestad** sedan mötet den 19 maj på Boklunden? Som ni kanske känner till jobbar vi i teman: *Kultur, Mobilitet, Näringsliv, Matland, Natur, Bebyggelse och tillväxt, Idrott och fritid samt Barn och Ungdom.*

Mobilitet

Karaktäristiskt för Hällestad är bilburenhet med önskan om ett mer varierat utbud av transportmöjligheter. Pernilla har:

- Gjort en enkel scanning av marknaden vad gäller samåkningsappar. Tyvärr inte hittat någon som verkar användarvänlig, men flera är under utveckling. (En annan bybo har skapat en grupp i appen Skjutsgruppen: <http://skjts.se/g/807>)
- Haft kontakt med bilpoolsföretag för att få koll på kostnadsbilden.
- Haft möte med Skånetrafiken, fått insikt i deras trafikeringsprinciper, fått gehör för ändring av beställningstrafikens tider så att de matchar anslutningar till Lund, verkställs vid tidtabellsskifte i december 2019. Mindre justeringar av vanliga avgångstider behöver förankras i byn under våren 2020 inför tidstabellsskifte i december 2020.

Att öka bussarnas turtäthet är inte möjligt med dagens resenärsunderlag, men det är möjligt för oss att föreslå avgångstider som passar våra behov bättre. Det här vill vi att alla i byn ska ha en möjlighet att tycka till om och återkommer med en enkät. Pernilla Hyllenius är vår expert i frågan och nås på: pernilla.hyllenius@trivector.se

På stormötet lyftes även frågor om möjligheten att parkera cykel- och bil i Dalby på säkert sätt, belysning vid spåret samt säker anslutning i Dalby. Gångvägar och parkering i vår by har också berörts.

Näringsliv

För att bygga nätverk och skapa affärsmöjligheter i byn har vi startat Företagarfrukostar. Tre fullsatta frukostmöten med ca 30 deltagare har genomförts i Lanthandeln under året och ett fjärde hålls den 28 november. <https://www.facebook.com/events/460656781246262/>

Vid varje frukost presenterar en lokal företagare sig och sin verksamhet. Talare hittills har varit Orest Lastow, Elisabeth och Finn Lendelund, och Alexandra Mörner.

Ett exempel på fråga som har diskuterats mellan tuggorna på frukostmackorna är efterfrågan på fler arbetsplatser och kontor i byn.

På mötet den 19 maj nämndes även mobiltäckning och bredband som en förutsättning för företagande. Dålig kvalitet i byns ytterkanter.

Anders Dellson är delprojektledare för Näringsliv, anders@dellson.com

Bebyggelse och tillväxt

I Torna Hällestad är byborna måna om att byn växer och exploateras med eftertanke och tycker att det är väldigt viktigt att bibehålla den by- och vi-känsla som många upplever som unik. Det finns en oro för att en för snabb tillväxt av nya hus/områden kan komma att förstöra byns identitet.

Samtidigt konstaterar många att det saknas olika typer av bostäder i Hällestad. Nu finns det mestadels stora hus som passar för barnfamiljer. Var bor man när barnen flyttat ut? När man som äldre vill ha mer hjälp och stöd med saker?

Niklas Ernulf håller i trådarna och utreder för tillfället bl.a. kommunens syn på byggande i byn. Niklas har en fråga framförallt riktad till företagarna i byn:

- Ser ni några behov av exploatering av fastigheter i och omkring byn för att öka förutsättningarna för lokalt företagande och i så fall vilka?

Niklas: privat@ernulf.se

Idrott och fritid

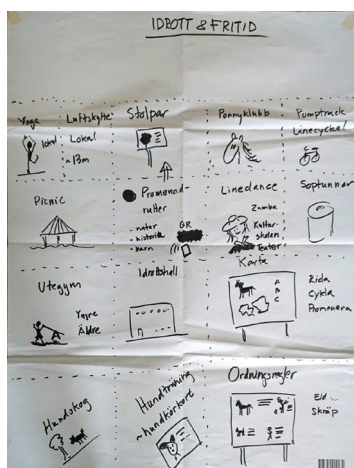
Man kan nog lugnt säga att Torna Hällestad är en aktiv by och att det inte råder brist på visioner här!

Här finns en längtan efter mer: Yoga, linedance, zumba. Hundskog – ett inhägnat skogsområde för hundar. Utegymp, motorikbanor och promenadrutter. Tydligare uppmärkning och enklare ingångar till de leder som finns. Soptunnor för bättre hantering av skräp runt byn.

En idé har väckts om ett multihus för att kunna samla många olika aktiviteter.

Erling, som leder detta delprojekt, lägger just nu mycket tid på en ansökan om pengar för att kunna utveckla området kring idrottsplatsen.

Fortsatta förslag och synpunkter på temat kan mejlas till erling.martensson@gmail.com

Matland

Vi konstaterar att i vår by kan vi addera ett mervärde till maten genom vår miljö och naturskatt i kombination med vårt kulturintresse som tar sig många uttryck. Torbjörn Malder har arbetat med temat och under hösten haft kontakt med producenter och beredare av mat och dryck. Lanthandeln är en naturlig nod.

Temat tangerar vad projektet Destination Hällestad arbetar med och under hösten 2019 har ett annat projekt inom Leader Lundaland startats på mat- och dryckestemat. Detta projekt är ett transnationellt projekt som handlar om att skapa nätverk bland Lundalands mat-, dryckes- och destinationsproducenter. Här finns en möjlighet att skapa en gemensam aktivitet för aktörer i Torna Hällestad och närområde, preliminärt i januari.

Det yttrades många goda idéer på temat den 19 maj. Om det finns personer eller grupper som vill vara drivande och ta initiativ som leder till förverkligande så uppmuntrar vi det! Ett tidigt exempel vi sett är odlingen vid dammen nära fotbollsplan där det också givits tillåtelse för gemensamma odlingslotter. Här är några av punkterna från 19 maj:

- Matkultur: dela kunskap och lära sig mer! Exempelvis genom föreläsningar, studiecirkel och matlagningskurser. Här lyftes också barnens intresse och behov att få se, uppleva och vara med om t ex odling från "ax till limpa". Kanske samla recept i Kokbok – Matarv Torna Hällestad.
- Gemensam utrustning: Redan idag finns det odling och produktion av allt från getmjölk till honung och frukt och grönt. Alla har dock inte tillgång till all utrustning utan söker vägar att kunna få dela eller på annat vis få tillgång till den utrustning man behöver.
- Odlinglotter: Intresse för att kunna odla småskaligt för egen del och/eller odlingar med möjlighet till självplock förmedlades från ett flertal.
- Minska matsvinnet: Vi har odlare i byn som skördar mer frukt och grönt än man har behov av själva. Här finns det ett intresse av att ta tillvara på skörden bättre. Därtill naturens gåvor i form av viltkött och örter.

Natur

Typiskt för Hällestad är den stora uppskattning som finns för vår närhet till naturen. Många väljer Hällestad just på grund av läget nära naturreservat och andra naturområden.

Det märktes på bymötet den 19 maj, där många förslag handlade om att förhöja och underlätta naturupplevelsen: kartor, guidning, vattenpåfyllning, vindskydd, fler ingångar, bättre underhåll av stättor och spänger mm.

Andreas Malmqvist har därefter arbetat vidare med att få ytterligare information om hur invånarna utnyttjar naturens resurser och vad som kan förbättras. Han har också börjat att titta på vilka ekosystemtjänster som finns i byn och omgivningarna, samt tittat på ytor i byn där det finns potential att höja den biologiska mångfalden om rätt insatser görs. Det kan handla om slåtter, bete, röjning och även åtgärder i våra

trädgårdar. Vidare har Andreas varit i kontakt med kommunekolog Anna Helgeson för att se om vi kan få stöttningar i denna typ av åtgärder/projekt. De var absolut intresserade att titta vidare och imponerade av vårt engagemang i byn! Det blir fortsatta kontakter med kommunen och sannolikt även med Länsstyrelsen.

Inom projektet Fokus Hällestad ska ett studiematerial om vår natur riktat till barn tas fram.

andreas.malmqvist@naturcentrum.se

Kultur

Kulturen har en stor roll i vår by. Man vill träffas och man vill ha en plats för det. Nämn den bybo som inte någon gång talat uppskattande om Tolvan, kulturkvällen, konstrundan, Öppen trädgård...Mycket ryms redan, men finns det något som inte fått sin plats ännu? På bymötet nämndes exempelvis ett centra - jfr Turistinformation, en mötesplats som bjuder in till nya aktiviteter och att kyrkan är underutnyttjad. Det fanns också idéer om föreläsningar, träffar och kurser.

I detta tema undersöks just nu av Jonas Morän om det finns behov som hittills inte hittats. Pusselbitar, perspektiv och kanske konkreta förslag som inte kommit upp till ytan ännu.

jonas.bruno.moran@gmail.com

Barn och Ungdom

Texten uppdateras

Avslutande ord

Nästa stora hållplats är ett nytt bymöte som planeras ungefär i mars då vi kommer en bit på vägen och på nytt bjuder in till stor dialog kring något som börjar bli mer konkret.

FOKUS TORNA HÄLLESTAD finansieras delvis med stöd från europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling via Leader Lundaland, som hanterar medel för att främja lokalt ledd utveckling genom samarbete utifrån lokala initiativ och lokala förutsättningar. Mer information www.leaderlundaland.se.